

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AFYON İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “*İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı*” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim- 30 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” uygulanmıştır.

Afyon il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **122 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **114’üne** anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 93,4**tür.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Afyon İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI				
SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Enerji üreten maddeler hariç madencilik ve taşocak.	19	2109	163	2272
Tarım, avcılık ve ormancılık	17	1346	729	2075
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	11	1207	315	1522
İnşaat	8	794	44	838
Eğitim	7	356	435	791
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	7	743	38	781
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	7	592	176	768
Toptan ve perakende ticaret	7	577	116	693
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	5	589	8	597
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	5	373	150	523
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	4	395	23	418
Oteller ve lokantalar	3	328	39	367
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	4	290	52	342
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	3	130	107	237
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	1	180	51	231
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	1	153	7	160
Ulaşım araçları imalatı	2	136	0	136
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	1	103	3	106
Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	2	13	16	29
TOPLAM	114	10.414	2.472	12.886

Tarım sektöründe 17, Sanayi sektöründe 40, İnşaat sektöründe 8 ve Hizmetler sektöründe 49 işyeri olmak üzere toplam 114 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların % 17,6'sı Enerji Üreten Maddeler Hariç Madencilik ve Taşocakçılığı sektöründe, % 16,1'i Tarım sektöründe çalışmaktadır. Çalışanların % 80,8'i erkek, % 19,2'si kadındır.

Erkeklerin % 20,3'ü Enerji Üreten Maddeler Hariç Madencilik ve Taşocakçılığı sektöründe, % 12,9'u ise, Tarım, Avcılık ve Ormancılık sektöründe çalışmaktadır.

Kadınların % 29,5'i Tarım sektöründe, % 12,7'si Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır.

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI			
MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Temizlik)	1862	661	2523
Beden İşçisi (İnşaat)	1877	123	2000
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	102	412	514
Şoför (Yük Tasıma)	448	0	448
Büro Memuru (Genel)	300	127	427
Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü	307	0	307
Güvenlik Görevlisi	243	8	251
Aşçı	227	12	239
Sınıf Öğretmeni	118	119	237
Bilinmeyen	232	3	235
Garson (Servis Elemanı)	208	17	225
Muhasebeci	115	41	156
Telekomünikasyon Teknisyeni	144	0	144
Satış Elemanı	109	33	142
Seyahat Servis Elemanı (Otobüs/Tren)	134	0	134
Fayans, Seramik ve Karo Döşemecisi	127	0	127
Kasiyer	54	64	118
Pazarlamacı	93	22	115
Katrakt Makinesi Operatörü	109	0	109
Greyder Operatörü	99	0	99
Elektrikçi (Genel)	95	0	95
Bahçıvan (Genel)	92	0	92
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	89	0	89
Dolgu Makinesi Operatörü	86	0	86
Elektrik Teknisyeni (Genel)	84	1	85
Dizgici	41	43	84
Boyacı	77	0	77
Vinç Operatörü	77	0	77
Mermerci ve Süsleme Taşçısı	74	0	74
Orta Öğretim Öğretmeni (Genel)	39	35	74
Çocuk Gelişimi ve Bakımı Öğretmeni (Orta Öğretim)	0	71	71
Haberleşme Tesisatı Bakım ve Onarımcısı	66	1	67
Okul Öncesi Öğretmeni	2	65	67
Komi	63	3	66
Elektronik Montörü (Elektronik İkaz Sistemleri)	65	0	65
Forklift Operatörü	64	0	64
Türkçe Öğretmeni	22	39	61
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	59	0	59
Diğer Satıcılar, Tezgahtarlar ve Satış Reklamcıları	51	5	56
Mekanik Bakım-Onarımcı	55	0	55

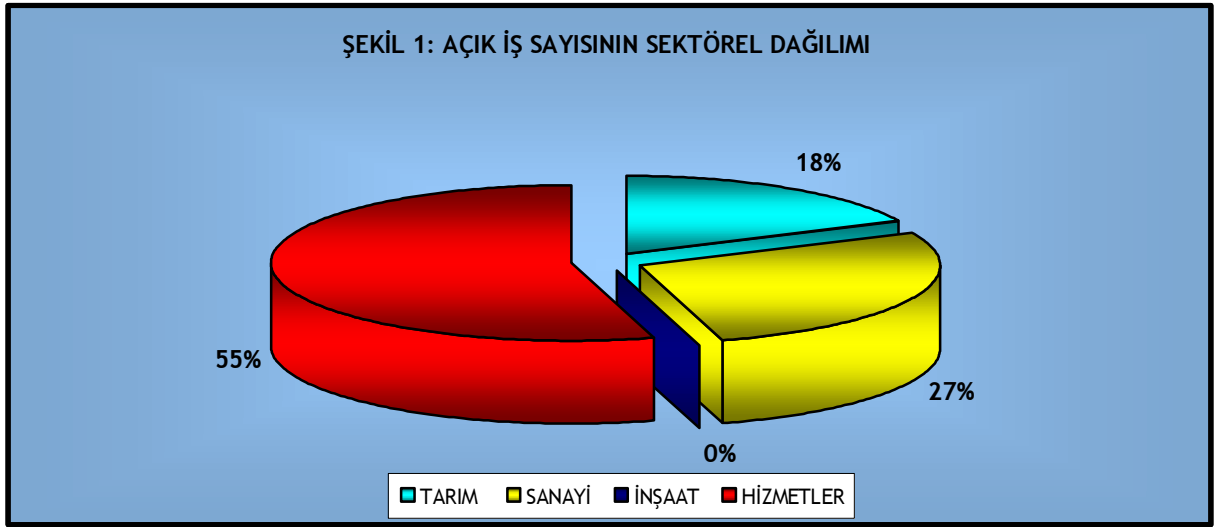
Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 40 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

İlk sıralarda Temizlik İşçisi, İnşaat İşçisi, Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş), Şoför (Yük Taşıma) mesleklerinde çalışanlar bulunmaktadır. Erkeklerin en çok çalıştığı meslek Beden İşçiliği (İnşaat) iken kadınların en çok çalıştığı meslek Beden İşçiliği (Temizlik)’dir.

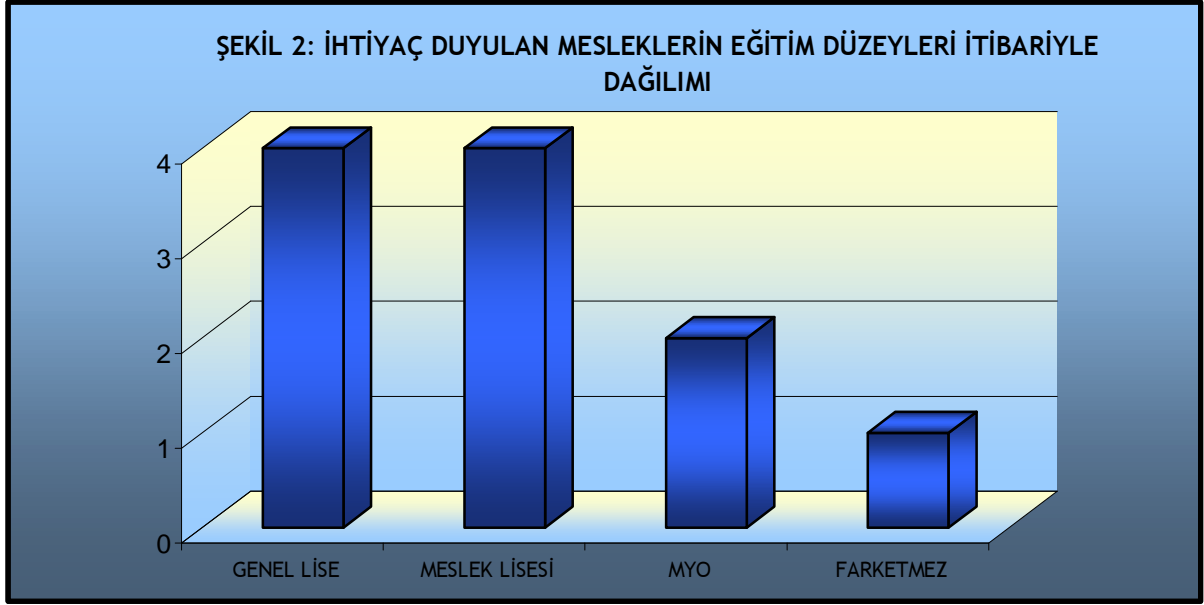
TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI	
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
Kasiyer	4
Elektrikçi (Genel)	2
Halkla İlişkiler Görevlisi	2
Elektrik Teknisyeni (Genel)	1
Makine Teknikeri	1
Mekanik Bakım-Onarımcı	1
TOPLAM	11

Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

Açık işlerin % 36,4’ü Kasiyerdir.

Açık işlerin % 18’i Tarım, % 27’si Sanayi, % 55’i Hizmetler sektöründedir.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en fazla genel lise ve meslek lisesi mezunları tercih edilmektedir.

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	20
Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü	10
Hemşire (Genel)	4
Kadın Hastalıkları Ve Doğum Uzmanı	4
Kasiyer	4
Dermatoloji Uzmanı	2
Halkla İlişkiler Görevlisi	2
Kardiyoloji (Kalp-Damar Hastalıkları)Uzmanı	2
Mobilya İmalatçısı	2
Gıda Mühendisi	1
İthalat-İhracat Meslek Elemanı	1
Mermerci ve Süsleme Taşçısı	1
Muhasebe Meslek Elemanı	1
Su ürünleri Mühendisi	1
Su Ürünleri Teknikeri	1
TOPLAM	56

En çok temininde güçlük çekilen meslekler Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş) ile Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörüdür. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % 35,7'si Dikiş Makinesi Operatörüdür.

Temininde güçlük çekilen mesleklerde Mermercilik, Tekstil ve Sağlık sektörleri ön plana çıkmıştır.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Beden İşçisi (Temizlik)	151
Beden İşçisi (İnşaat)	68
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	55
Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü	35
Hemşire (Genel)	30
Lastik Ayakkabı İmal İşçisi	20
Dizgici	10
Katrakt Makinesi Operatörü	10
Keseci	10
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	10
Mekanik Bakım-Onarımcı	6
Elektrikçi (Genel)	5
Mobilya İmalatçısı	5
Taş Taşlama İşçisi	5
Boyacı	3
Kasiyer	3
Aşçı	2
İthalat-İhracat Meslek Elemanı	2
Bakım Elektrikçisi	1
Elektrik Mühendisi (Genel)	1
Kimya Mühendisi (Genel)	1
Maden Mühendisi (Genel)	1
Pazarlamacı	1
TOPLAM	435

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler Beden İşçisi (Temizlik), Beden İşçisi (İnşaat) ve Dikiş Makinesi Operatörüdür. İstihdamında en çok artış beklenen ilk üç meslek en fazla kişinin çalıştığı ilk üç meslek ile aynıdır. İstihdam artışının % 34,7'sinin Beden İşçisi (Temizlik) mesleğinde olacağı öngörülmüştür.

Temininde güçlük çekilen meslekler ile istihdamında artış beklenen meslekler arasında paralellik bulunmaktadır.

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Sınıf Öğretmeni	-9
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	-10
Büro Memuru (Genel)	-66
TOPLAM	-85

Anketin uygulanmasından 12 ay sonra azalış beklenen meslekler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

İstihdamında azalış beklenen meslekler Büro Memuru, Beden İşçisi (Bina İnşaatı) ve Sınıf Öğretmenidir.

TABLO 7: 12 AY SONRA İSTİHDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM	
SEKTÖR	SAYI
Tarım, avcılık ve ormancılık	165
Enerji üreten maddeler hariç madencilik ve taşocakçılığı	132
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	45
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	30
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	27
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	19
İnşaat	10
Oteller ve lokantalar	5
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	2
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	-10
Eğitim	-75
TOPLAM	350

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Tarım, Madencilik ile Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler olduğu görülmektedir. İstihdamında azalış beklenen sektörler ise Eğitim ile Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektörleridir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 350 kişi artacağı beklenmektedir.

İstihdamın bir yıl sonra % 2,7 oranında artacağı öngörülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 15'i Tarım sektöründe, % 35'i Sanayi sektöründe, % 7'si İnşaat sektöründe, % 43'ü Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 80,8'i erkek iken, % 19,2'si kadındır. Erkeklerin en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği (İnşaat)**" iken, kadınların en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği (Temizlik)**" dir.

12 ay sonra toplam istihdamın % 2,7 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **11 açık iş** tespit edilmiştir. Açık işlerin % **36,4'ü** Kasiyerdir.

En çok temininde güçlük çekilen meslekler, Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş) ile Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörüdür. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % 35,7'si Dikiş Makinesi Operatörüdür. Temininde güçlük çekilen mesleklerde Tekstil, Mermercilik ve Sağlık sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler Beden İşçisi (Temizlik), Beden İşçisi (İnşaat) ve Dikiş Makinesi Operatörüdür. İstihdam artışının % **34,7'sinin** Beden İşçisi mesleğinde olacağı öngörülmüştür. Ayrıca Mermer Blok Kesme Operatörü, Hemşirelik, Lastik Ayakkabı İmal İşçiliği mesleklerinde önemli sayıda artış beklenmektedir.

İstihdamında azalış beklenenler; Büro Memuru, Beden İşçisi (Bina İnşaatı) ve Sınıf Öğretmeni meslekleridir.

Sektörel olarak en fazla istihdam artışı Tarım, Enerji Veren Maddeler Hariç Madencilik ve Taşocakçılığı ile Sağlık sektörlerinde beklenirken, Eğitim sektörü ile Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektörlerinde istihdam azalışı beklenmektedir.

12 ay sonra 350 kişilik bir istihdam artışı öngörülürken bu artışın büyük çoğunluğunun Beden İşçisi (Temizlik) ve Beden İşçisi (İnşaat) mesleklerinde olacağı tahmin edilmektedir. Bu iki meslek çıkarıldığında Temininde güçlük çekilen meslekler ile istihdam artışı beklenen meslekler belirli ölçüde birbirleriyle paralel ve mesleki eğitim gerektiren mesleklerdir.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir.